

Університети як лідери трансформацій в повоєнній Україні

Конференція НаУКМА + УКУ «Освіта: крос-секторальне обговорення візій післявоєнного розвитку галузі»

- Університет як суспільний інститут
- Що таке справжня автономія ЗВО і як її досягти?
- Який має бути баланс в університеті між підготовкою до професії, світоглядним розвитком та дослідженнями?
- Як забезпечити вплив університету на публічну політику, економічний та суспільний розвиток?
- Як влаштований університет як інституція та як спільнота?
- Яка роль університетів в освіті впродовж життя?

Більдунг?

- 1800 роки: північні країни чи не найбідніші в Європі. Шведи так злидарюють, що виставляють дітей-сиріт на аукціон як дешеву робочу силу.
- Наш час: нордичні держави — одні з найуспішніших. Тут високий рівень життя, якісна медицина, безкоштовна освіта й найщасливіші у світі люди.
- У чому ж секрет? У **більдунгу** — так скандинави називають усебічний і гармонійний розвиток особистості й суспільства. Слово німецьке, але стало нордичним дивом. Чому? Бо скандинави зробили з нього не просто філософський концепт, а практичну ідею. Вони цілеспрямовано трансформували систему освіти і взяли за найслабшу ланку: почали культурно, інтелектуально, морально та емоційно розвивати селян. Нічого особливого — та за століття це до невпізнаності змінило нордичні держави.
- Чи можна цю ідею використати нині, коли світ суттєво змінився? Чи актуальна вона, скажімо, для України? Чому так важливо розвивати потенціал кожної особистості?

Рецепт нордичного секрету

- Віддані викладачі
- Розуміння серед тих викладачів концепцій більдунгу та народного більдунгу як психологічного розвитку. Бажано, щоб педагоги самі пройшли такий розвиток та народний більдунг.
- Культурна спадщина. Розуміння важливості культурної спадщини та пробудження емоційного зв'язку. Завдяки їй люди можуть долучатися, розвиватися й відчувати належність до національного рівня складності та до культурної зони.
- Доступ людей до літератури рідною мовою.
- Створення міст зустрічей для глибокого спілкування та навчання.
- Можливість для викладачів взяти все в свої руки на 2 умовах:
 - - обґрунтована академічна освіта та книжки як база для довідкової інформації
 - - викладання - це навчання, розповіді та обговорення, його мета - життєві цілі, навички й почуття належності. Вільне й живе слово, не пов'язане з текстами та зубрінням.
- Навчання для викладачів
- Поезія та естетика як вирішальні чинники.
- Викладання того, що безпосередньо стосується учасників, надає їм політичні права і можливості і поліпшує їхнє життя тут і зараз.
- Розуміння викладачами можливості самоврядування та місцевої самоорганізації. Ці речі неможливі без прийняття людьми особистої відповідальності.
- Вікові групи - 16-30 років, тобто достатньо зрілі, аби перейматися чимось більшим, ніж вони самі та достатньо молоді, аби бути ідеалістичними й відкритими для розширення своїх горизонтів.